

VS domineren wapenhulp aan Oekraïne, NL doet beetje mee

Door [Nick Ottens](#) - 11 mei 2022

Geplaatst in [NAVO](#) - [Oekraïne](#) - [Verenigde Staten](#)

De Nederlandse wapensteun aan Oekraïne gaat over de 100 miljoen euro. Daarmee zit Nederland in de Europese middenmoot. De Britten en de Duitsers leveren meer, maar de Amerikanen trekken de kar. Die geven in hun eentje twee keer zoveel materieel aan Oekraïne als de Europese bondgenoten en Canada samen.

Voor de Verenigde Staten staat er dan ook meer op het spel. De VS wil niet alleen voorkomen dat Poetin doorgaat als hij succes zou boeken in Oekraïne, Amerika wil ook China ontmoedigen militaire avonturen te beginnen.

Nederland stuurt pantserhouwitsers

Nederland stuurt binnenkort vijf van de meest geavanceerde artilleriesystemen ter wereld naar Oekraïne. Het gaat om de Panzerhaubitze 2000. Het Nederlandse leger zette deze pantserhouwitsers voor het eerst in 2007 in tegen de Taliban in Afghanistan. Ze kunnen doelen op 50 kilometer afstand raken.

De voertuigen kosten 7,8 miljoen euro per stuk. Eerder [stuurde](#) Nederland zeven mobiele radarsystemen, waarmee vijandelijke helikopters en tanks, en inkomend artillerievuur, vanaf tientallen kilometers afstand kunnen worden waargenomen. Op die manier kan ook de locatie van vijandelijke artillerie worden achterhaald.

VS domineren wapenhulp aan Oekraïne, NL doet beetje mee

'In juni op transport'

Wanneer de Nederlandse pantserhouwitsers naar Oekraïne gaan wil het ministerie van Defensie niet zeggen, maar volgens het Duitse Bild gaan de pantserhouwitsers die Duitsland stuurt in juni op transport.

Duitse en Nederlandse troepen gaan de Oekraïners eerst leren hoe ze met deze enorme wapensystemen om moeten gaan. Die training vindt volgens het Duitse actualiteitenprogramma Tagesschau plaats in de zuidwestelijke deelstaat Rijnland-Palts.

Duitsland stuurt zeven pantserhouwitsers van hetzelfde type als Nederland. Dat is voor de Duitsers geen aderlating. Zij hebben meer dan 100 pantserhouwitsers waarvan er 40 in dienst zijn. De rest staat in opslag.

Voor Nederland is dat anders. Defensie kocht begin deze eeuw 57 pantserhouwitsers van de firma's Krauss-Maffei Wegmann en Rheinmetall, maar na herhaalde bezuinigingsronden zijn er nog maar 18 in actieve dienst.

Voor de afgestoten pantserhouwitsers werd door Nederland echter nooit een koper gevonden. Daarvan worden er vijf aan Oekraïne gegeven. Die zijn (nog) niet toegerust met moderne computersystemen noch precisiemunitie. Officieren [vragen zich daarom af](#) of we Oekraïne niet blij maken met een dode mus.

Teun Baartman, oud-commandant van een houwitsereenheid, denkt dat de Oekraïners meer hebben aan artillerie uit andere voormalige Oostbloklanden: 'Die kennen ze goed en er staan er nog een heleboel in landen als Polen en voormalig Joegoslavië.' Polen en Tsjechië leveren wel tanks uit de tijd van het Warschaupact.

'Nederland gaandeweg partij in het conflict'

Verder stuurt en stuurde Nederland sluipschuttersgeweren, munitie, en antitank- en luchtdoelraketten naar Oekraïne, zoals de Amerikaanse Stingers, bekend uit de eerdere Afghaanse oorlog tegen de Russen. Volgens [Peter Wijninga](#) van het Den Haag Centrum voor Strategische Studies 'kun je zeggen dat we zo langzamerhand partij zijn geworden in dit conflict.'

In april stond de Nederlandse teller al op ongeveer 65 miljoen euro aan militaire steun voor Oekraïne. Daar komen de vijf pantserhouwitsers bij. Nederland zit in de Europese middenmoot. Boris Johnson kondigde dit weekend 1,5 miljard euro extra steun aan, waarmee de Britse bijdrage op [2,1 miljard euro](#) uitkomt. De Canadezen geven nog eens 2 miljard. De landen van de Europese Unie hebben 7 miljard euro beloofd. Daar komt 2 miljard uit EU-fondsen bij. De Duitsers en Polen geven het meest: 1,8 en 2,4 miljard. De Fransen volgen met een half miljard. Verder geeft Zweden naar verhouding veel: 300 miljoen euro.

VS domineren wapenhulp aan Oekraïne, NL doet beetje mee

Oekraïne leunt op westerse wapens

Alle NAVO-bondgenoten [sturen](#) helmen, kogelvrije vesten, geweren, maar ook zwaardere wapens, zoals Javelin antitankkraketten. De Britten geven de Starstreak, hun eigen versie van de Stinger, die zowel tegen tanks als vliegtuigen kan worden ingezet. Canada stuurt acht pantservoertuigen, de Slowaken schonken een S-300 luchtafweersysteem van Russische makelij. Hoewel de Russen beweren die inmiddels te hebben opgeblazen.

Sinds de Oekraïners het Russische bliksemoffensief in het noorden en midden van hun land afsloegen, loopt de oorlog in het oosten en zuiden uit op een uitputtingsslag. De Russen hebben weliswaar meer wapens, maar zolang de Oekraïners op Westerse steun kunnen rekenen trekken zij aan het langste eind, zo is de gedachte.

De Oekraïners hebben vooral behoefte aan artillerie. Hun meeste kanonnen stammen uit de Sovjettijd. Zo beschikt Oekraïne over slechts veertig moderne 2S19 Msta houwitsers. De Russen hebben 760 van dezelfde systemen in dienst. De Oekraïners hebben nog honderden houwitsers uit de jaren zestig die door trucks naar het front moeten worden getrokken. De Russen kunnen duizenden van dergelijke houwitsers van stal halen.

De steun verdeelt Duitsland

In Duitsland liggen de wapenleveringen gevoelig. Uit peilingen blijkt dat ongeveer de helft van de bevolking vóór en de helft tegen is. Voorstanders zitten vooral bij de liberalen en (verrassender) bij de voorheen pacifistische Groenen, die de oorlog als een morele strijd zien.

De sociaaldemocraten van kanselier Olaf Scholz willen wel steun leveren, maar liever alleen wapens waarmee de Oekraïners zich kunnen verdedigen, niet het soort waarmee ze kunnen aanvallen. Een onderscheid dat zowel door de Oekraïners als de secretaris-generaal van de NAVO, Jens Stoltenberg, in zoveel woorden tot onzin is verklaard. Alle Oekraïense oorlogshandelingen op Oekraïens grondgebied zijn volgens hen defensief.

‘Nooit meer tirannie’

Scholz is het daarmee eens. ‘We hebben een belangrijke les geleerd uit de catastrofale geschiedenis van ons land tussen 1933 en 1945,’ zei hij dit weekend in een toespraak ter ere van het einde van de Tweede Wereldoorlog. ‘Nooit meer oorlog. Nooit meer genocide. Nooit meer tirannie.’ Dus: ‘Wij verdedigen gerechtigheid en vrijheid - aan de kant van wie aangevallen wordt. Wij steunen Oekraïne in de strijd tegen de agressor.’

De christendemocraten zijn ook verdeeld, maar twijfelaars spreken vooral anoniem in de media. Partijleider Friedrich Merz duldt weinig kritiek. Hij is uitgesproken voorstander van het leveren van zware wapens. Het Poetin-gezinde Alternative für Deutschland en de voormalige communisten van Die

VS domineren wapenhulp aan Oekraïne, NL doet beetje mee

Linke zijn tegen.

Amerikanen doen meer dan twee keer zoveel als Europa

De Amerikanen trekken de kar in Oekraïne. Zij leveren twee keer zoveel materieel als Canada en de Europese bondgenoten bij elkaar. Iedere dag steken acht tot tien trucks de Oekraïense westgrens over met Amerikaanse antitank- en luchtdoelraketten, artillerie, drones, helikopters, pantservoertuigen en geweren.

Eén van de zwaarste wapens die de Amerikanen leveren is de M777 houwitser. Ze hebben er negentig toegezegd. De meeste zouden al aan het oostfront zijn. Ergens in Oost-Europa worden Oekraïense soldaten door hun Amerikaanse collega's getraind in het gebruik van deze kanonnen, die eerder in Afghanistan werden ingezet en een bereik hebben van zo'n 30 kilometer.

De Russen bestoken spoorlijnen en treinstations in een poging de wapens tegen te houden. De Russische luchtmacht voert zo'n twee- tot driehonderd luchtaanvallen per dag uit, maar piloten durven niet ver het Oekraïense luchtruim in te vliegen uit angst door Westerse luchtdoelraketten te worden neergeschoten.

Ook delen de Amerikanen inlichtingen die de Oekraïners onder meer zouden hebben geholpen om twaalf Russische generaals om te leggen. Amerikaanse satellieten en spionagevliegtuigen houden Oekraïne en Rusland 24 uur per dag in de gaten. Bekend is dat de Amerikanen tot een aantal jaar geleden een spion in het Kremlin hadden. De Oekraïners krijgen een seintje wanneer de Russen een aanval inzetten. Zij kunnen zelf het radioverkeer tussen Russische legereenheden afluisteren.

De Westerse wapenleveringen geven Oekraïne hoop dat het de oorlog kan winnen. In de eerste dagen van de invasie opperde president Volodymyr Zelensky nog dat zijn land permanent neutraal zou kunnen blijven om Poetin tevreden te stellen. Inmiddels wordt lidmaatschap van de EU en NAVO weer besproken.

Grote Russische verliezen

Het onderzoekscollectief Oryx [schat](#) op basis van persfoto's dat de Russen minstens 630 tanks, 240 artilleriewapens, 67 helikopters en gevechtsvliegtuigen, en honderden pantserwagens hebben verloren. Hoeveel Russische soldaten het leven hebben gelaten is onbekend. De Russen zelf houden het op 1.350 doden, Oekraïne beweert 25.000 Russische slachtoffers te hebben gemaakt. De Amerikanen houden het op 10.000, de Britten op 15.000.

De Oekraïners zeggen zo'n 3.000 soldaten te hebben verloren. De VN schat dat net zoveel Oekraïense burgers om het leven zijn gekomen.

VS domineren wapenhulp aan Oekraïne, NL doet beetje mee

Biden vraagt om 33 miljard

Amerika heeft 3,7 miljard dollar aan wapens geleverd. Als het aan president Joe Biden ligt – het Congres moet instemmen – komt daar 20 miljard dollar aan militaire en 13 miljard dollar aan economische en humanitaire steun bij.

Biden was aanvankelijk voorzichtig, en liet NAVO-bondgenoot Polen bijvoorbeeld geen straaljagers aan Oekraïne leveren omdat het de oorlog zou kunnen escaleren. Het Oekraïense verzet lijkt Biden ervan te hebben overtuigd dat wapenleveranties wel degelijk zin hebben. De Javelins en Stingers gaan er zo snel doorheen dat fabrikanten Lockheed Martin en Raytheon tot volgend jaar nodig hebben om de voorraden aan te vullen.

‘Poetin gaat anders door’

De Amerikanen vrezen dat als Poetin niet in Oekraïne wordt tegengehouden, hij verder oprukt. John E. Herbst, tussen 2003 en 2006 de Amerikaanse ambassadeur in Kiev, [zegt daarover](#): ‘Als Poetin in Oekraïne slaagt, richt hij zijn blik op NAVO-leden in Oost-Europa.’ Vooral de Baltische staten, die direct aan Rusland grenzen, zijn kwetsbaar.

Maar ook Russische aanvallen op NAVO-schepen in de Zwarte Zee zijn niet uit te sluiten. De Russen vermoeden dat Oekraïne dankzij Amerikaanse inlichtingen twee marineschepen tot zinken heeft kunnen brengen. De Amerikanen ontkennen. De Turken weigeren Russische oorlogsbodems toegang tot de Bosporus en daarmee de Middellandse Zee.

Zorgen om China

Ten slotte maken de Amerikanen zich zorgen over de indruk die de oorlog maakt in Peking. Nu Poetin de grootst mogelijke moeite heeft om een invasie over land uit te voeren van het arme Oekraïne, zou Xi Jinping toch wel twee keer na moeten denken voor hij bevel geeft tot een zee-aanval op het veel rijkere en beter bewapende Taiwan.

Wynia's Week levert iedere woensdag en zaterdag onafhankelijke, ongebonden journalistiek. Steunt u deze broodnodige, nuchtere berichtgeving? Graag! Donaties voor Wynia's Week kunnen worden overgemaakt op de bankrekening van Wynia's Week NL94 INGB 0006 3945 08. U kunt ook op andere manieren doneren. Kijk [HIER](#). Hartelijk dank!